

هیچ کدام ارمنی نیستند. طوان مانند بقیه محلی‌های قدیم از مهاجرت زیاد ارمنه به کشورهای دیگر می‌گوید اما خودش هیچ علاقه‌ای به رفتن ندارد: «دو برادرم از ایران رفته‌اند و امریکا زندگی می‌کنند. خانم من هم ۳ ماه برای دیدن خانواده رفت و برگشت اما بچه‌های من در ایران هستند و هر کدام مشغول کاری هستند. بیشتر کسانی که برای همیشه رفته‌اند دلیلش این بوده که یکی از اعضای خانواده رفته و بقیه را کشانده و برده. اما من علاقه‌ای به رفتن ندارم. هیچ جا ولایت خود آمد نمی‌شود.»

یکی از مکان‌های جالب محله جلفا کلپ ارمنه سابق است. کلویی که روزگاری ارمنه آنجا مراسم ازدواج و مراسم مذهبی خود را برگزار می‌کردند بعد از جنگ تحمیلی کلپ مکانی امن برای جنگ زده‌های جنوب کشور شد. پدرام نکویی مسئول روابط عمومی مجموعه برای ما از تاریخچه مجموعه می‌گوید و قسمت‌های

کلیسای وانک

■ طوان هم مانند پدر و پدربزرگش در جلفا به دنیا آمده و اطلاعات خوبی از گذشته این محل دارد. به نظر او هم دیگر این محل مانند گذشته نیست و معتقد است کسانی که به اینجارت آمد می‌کنند هیچکدام ارمنی نیستند

■ اینجا قدیم‌ها طاق، چوبی بود. یک بازارچه قدیمی هم روزهای شنبه برپا می‌شد که از شیر مرغ تا جان آدمیزاد در آن پیدا می‌شد. این پشت یک کاروانسرای قدیمی است که الان تبدیل به آتشکدانی شده. شنیده‌ام می‌خواهند هتل بسازند

نیم نگاه

حسابی شیک و به روز هستند. بعضی از آنها چند نفری گوشه خیابان ایستاده‌اند و سرشان توی گوشه است. بعضی هم مشغول صحبت و قدم زدن. پسر موپور و قد کوتاهی تنها گوشه خیابان ایستاده، به نظر ارمنی می‌آید. سرانگش می‌روم و سر صحبت را باز می‌کنم. می‌پرسم ارمنی هستید؟ می‌گویند: «نه چطور؟» عذرخواهی می‌کنم و به راهم ادامه می‌دهم. اما انگار او از من نمی‌گذرد. با صدای بلندی داد می‌زند: «داداش همه چی هستستا؟ کجا می‌ری؟ بیا هر چی بخوای دارم!»

نرسیده به میدان جلفا، شیرینی فروشی است. شیرینی‌ها مرتب در ویترین چیده شده‌اند. خانم خاچاتوریان مدیر شیرینی فروشی است. مغازه‌ای که از سال ۵۷ شغل خاچاتوریان پدر بوده و حالا چند سالی است که دختر او دویاره آن راه‌اندازی کرده و با دختر و پسرش و چند کارگر، آن را اداره می‌کند. خاچاتوریان هنوز هم مثل

دوربین

آهنگ تند تغییرات در محله ارمنی نشین جلفای اصفهان

هیچ جا وطن نمی‌شود

محمد مصومیان

«ارمنه اصفهان تنها ارمنی‌های دنیا هستند که توانستند ۲۰۰ سال زبان و فرهنگ خود را به صورت کامل حفظ کنند» این فقط نظر طوروسیان نیست. خیلی از زبان‌شناسان می‌گویند که ارمنی‌ها خیلی زود زبان خود را فراموش می‌کنند اما فرهنگشان را نه. بیشتر دوستانم لابد راحت بود که رفتند. حالا در محل کسی را نمی‌شناسم. بیشتر همبازی‌های پیچی‌ام فرقت‌اند.»

اوو طوروسیان هر دو زاده این محل هستند اما از دو نسل مختلف. یکی تقریباً پنجاه ساله و دیگری جوان ۲۷ ساله. طوروسیان می‌پرسم چرا اهالی محله‌ای شناسنامه‌دار مثل جلفا مهاجرت می‌کنند؟ می‌گویند: «جامعه اینجا کم کم در حال تغییر شکل است و تعداد ارمنه کمتر شده.» او هم دوست ندارد از ایران برود و زندگی در

محل آبا و اجدادی‌اش را دوست دارد. ارمنه جلفا از زمان شاه عباس صفوی به اصفهان مهاجرت کردند. زمانی که شاه عباس به جنگ پادشاه عثمانی رفته بود آنها را از جلفای تبریز به اصفهان آورد تا میدان عمل بیشتری در جنگ پیدا کند؛ دور کردن شهروندان از میدان جنگ و به دست آوردن زمین برای سامان دادن سپاهیان.

سری می‌زنم به خیابان جلفا در حد فاصل کلیسای وانک و میدان جلفا. هوارو به تاریکی است و خیابان سنگفرش شده پر از عابرهای جوان. دو طرف خیابان باریک کافه‌های دنج است و بوی قهوه فضا را می‌نواستند در اصفهان که پایتخت آن روزگار بود، خدمات بیشتری ارائه دهند. شاه عباس صفوی جنوب زاینده رود را محل سکنا می‌گذاشت. ارمنه قرار داد و تا حدودی به آنها خودمختاری اعطا کرد. ارمنه جلفای تبریز هم به یاد موهن طود، نام محله جدیدشان را جلفا گذاشتند. اما جلفای اصفهان همچنان به‌عنوان محله‌ای شناسنامه‌دار باقی ماند. با این همه، جلفا در این سال‌ها

دستخوش پدیده مهاجرت و تغییر یافت جمعیتی شده. آنهایی که می‌روند و آنهایی که مانده‌اند، به یک واژه حساسیت پیدا کرده‌اند: «اقلیت». آنها آنقدر ایرانی‌اند که «اقلیت» را فاصله‌ای میان خود و ایران‌شان می‌دانند. طوروسیان می‌گویند: «اگر یک عمر در شهرتندان از میدان جنگ و به دست آوردن زمین برای سامان دادن سپاهیان. سری می‌زنم به خیابان جلفا در حد فاصل کلیسای وانک و میدان جلفا. هوارو به تاریکی است و خیابان سنگفرش شده پر از عابرهای جوان. دو طرف خیابان باریک کافه‌های دنج است و بوی قهوه فضا را می‌نواستند در اصفهان که پایتخت آن روزگار بود، خدمات بیشتری ارائه دهند. شاه عباس صفوی جنوب زاینده رود را محل سکنا می‌گذاشت. ارمنه قرار داد و تا حدودی به آنها خودمختاری اعطا کرد. ارمنه جلفای تبریز هم به یاد موهن طود، نام محله جدیدشان را جلفا گذاشتند. اما جلفای اصفهان همچنان به‌عنوان محله‌ای شناسنامه‌دار باقی ماند. با این همه، جلفا در این سال‌ها

دستخوش پدیده مهاجرت و تغییر یافت جمعیتی شده. آنهایی که می‌روند و آنهایی که مانده‌اند، به یک واژه حساسیت پیدا کرده‌اند: «اقلیت». آنها آنقدر ایرانی‌اند که «اقلیت» را فاصله‌ای میان خود و ایران‌شان می‌دانند. طوروسیان می‌گویند: «اگر یک عمر در شهرتندان از میدان جنگ و به دست آوردن زمین برای سامان دادن سپاهیان. سری می‌زنم به خیابان جلفا در حد فاصل کلیسای وانک و میدان جلفا. هوارو به تاریکی است و خیابان سنگفرش شده پر از عابرهای جوان. دو طرف خیابان باریک کافه‌های دنج است و بوی قهوه فضا را می‌نواستند در اصفهان که پایتخت آن روزگار بود، خدمات بیشتری ارائه دهند. شاه عباس صفوی جنوب زاینده رود را محل سکنا می‌گذاشت. ارمنه قرار داد و تا حدودی به آنها خودمختاری اعطا کرد. ارمنه جلفای تبریز هم به یاد موهن طود، نام محله جدیدشان را جلفا گذاشتند. اما جلفای اصفهان همچنان به‌عنوان محله‌ای شناسنامه‌دار باقی ماند. با این همه، جلفا در این سال‌ها

تأثیر خانواده، فضای مجازی و مدرسه، در قدرت سخنوری کودکان

تفاوت حرف زدن و سخن گفتن

هادی پرونده

هنر سخنوری از آن دست موضوعاتی است که بسیاری آن را نشانه طرز تفکر و شخصیت انسان می‌دانند چرا که زبان عضو است که انسان بیشترین کنترل و اختیار را می‌تواند در آن داشته باشد و میزان تسلط و اراده بر آن می‌تواند مبین توانمندی یک فرد باشد؛ اما سوال مهم اینجاست که با وجود آگاهی از تأثیرگذاری هنر سخنوری در زندگی هر فرد تا چه اندازه والدین به فن بیان فرزندانشان توجه می‌کنند؟ به هر حال تفاوت بزرگی بین صحبت کردن یک کودک با هنر سخنوری او وجود دارد. **هنرزدایی** مشاور و نویسنده کتاب «اعتماد به نفس و فن بیان کودکان» در این باره معتقد است که فن بیان یک کودک رابطه مستقیمی با کشف استعدادها و یاد دارد چرا که هنر سخنوری فضای ارتباط‌گیری را فراهم می‌کند و همین دلیل باید به این موضوع توجه ویژه‌ای شود. او در گفت‌وگو با «ایران» می‌گوید: «این سخنوری از اصول اولیه و محوری مدیریت و متقاعدسازی است. حالا تصور کنید که اگر یک کودک آنچه را که در ذهن می‌پروراند بدرستی منتقل کند تا چه اندازه می‌تواند اطرافیان خود را تحت تأثیر قرار دهد. واقعیت این است که کودکانی که مهارت‌های سخنوری و بیان نظراتشان را در جمع همسن و سال‌های خود داشته باشند در طول زندگی خود به سادگی با دیگران ارتباط برقرار می‌کنند و فرصت آشنایی با افراد موفق را بیشتر پیدا خواهند کرد و همین امر باعث می‌شود تا شناسن انتخاب‌های بهتری نسبت به سایرین داشته باشند.»

فرصت‌های زندگی در تعامل با دیگران به دست می‌آید و افرادی قادر به خلق و استفاده از این فرصت‌ها هستند که بتوانند به شکل مناسبی نظرات، خواسته‌ها و تمایلات خود را به زبان آورند. موضوعی مهم که سرآغاز آن دوران کودکی است. اما چه کنیم که فرزندانمان نه فقط زبان بیاموزند بلکه به بهترین شکلی سخن بگویند و خواسته خود را گویا و روشن بیان کنند؟

در فرهنگ عامه فرزندان هرچه سادگ و کم حرف‌تر باشند، به‌عنوان یک الگوی خوب و مؤدب برای همسالان مورد توجه قرار می‌گیرند. بیشتر والدین تلاش می‌کنند تا در

مهم‌ترین عامل ضعف کودکان در صحبت کردن و هنر سخنوری آنها ریشه در تشویق‌های اشتباه والدین دارد. چرا که بسیاری از والدین، کم رویی و ضعف سخنوری فرزندانشان در اجتماع را با موضوعاتی نظیر ادب و شرم و حیا اشتباه می‌گیرند. این مشاور که مهارت‌های نوینی در فن بیان کودکان پایه‌گذاری کرده در خصوص شیوه‌های جدید هنر سخنوری می‌گوید: «روش‌های کلاسیک پیشنهاد می‌کند که برای تشویق فرزندانشان به صحبت کردن از آنها خواسته شود تا شعری را در جمع‌های خانوادگی بخوانند اما شیوه‌های پیشنهادی تأکید می‌کند که والدین یک گام فراتر گذاشته و به جای تکرار یک شعر و قصه، از فرزندانشان بخواهند در مورد موضوعی خاص مانند غذای مورد علاقه و چربی آن، نظر خود را در جمع بیان کنند.»

این مشاور که باور دارد کم رویی رفتاری ذاتی نیست، می‌افزاید: «والدین باید توجه داشته باشند که کم رویی یک صفت انسانی است و در اثر رفتارهای نادرست اطرافیان به وجود می‌آید که البته با تکنیک‌های مختلف می‌توان این رفتارهای گوشه‌گیرانه را به سادگی درمان کرد.» او رونق فضای مجازی تأثیری بر فن سخنوری کودکان و نوجوانان و

جوانان دارد؟ این فضا ارتباط بین فردی را ضعیف می‌کند یا غنا می‌بخشد؟ دریایی معتقد است که فضای مجازی و اپلیکیشن‌های ارتباطی به‌طور چشمگیری بر کاهش اعتماد به نفس و توانایی سخنوری نسل جدید تأثیر گذاشته است: «تغییر و تحولات در نظام اجتماعی ناشی از اینترنت، انکارناپذیر است. این تغییرات حتی شیوه برقراری ارتباط خانواده‌ها را هم متحول کرده به طوری که اگر کودک برای درخواستی تردید داشته باشد، آن را در قالب پیامی در شبکه‌های اجتماعی برای والدین خود ارسال می‌کند تا از واکنش احتمالی آنها دور باشد.»

او ادامه می‌دهد: «هر شبکه اجتماعی فرهنگ ارتباطاتی خاص خود را دارد و منش، گفتار مخصوص و منحصر به فردی را برای خود برمی‌گزیند که البته همین امر باعث خواهد شد کودکان و نوجوانان به دلیل کم‌تجربگی با عضویت در هر شبکه اجتماعی درگیر نوع خاصی از فرهنگ ارتباطاتی شامل برخورد، تکیه کلام، اصطلاحات مخصوص، رفتار، تیپ شخصیتی و ظاهری آن شوند. پدیده‌ای که فاصله کودکان با خانواده و همسالان خود را بیشتر می‌کند.»

فرهنگ ارتباطاتی خاص خود را دارد و منش، گفتار مخصوص و منحصر به فردی را برای خود برمی‌گزیند که البته همین امر باعث خواهد شد کودکان و نوجوانان به دلیل کم‌تجربگی با عضویت در هر شبکه اجتماعی درگیر نوع خاصی از فرهنگ ارتباطاتی شامل برخورد، تکیه کلام، اصطلاحات مخصوص، رفتار، تیپ شخصیتی و ظاهری آن شوند. پدیده‌ای که فاصله کودکان با خانواده و همسالان خود را بیشتر می‌کند.»

به گفته وی درمان ترس از صحبت کردن و آموزش فن بیان در دوران کودکی بسیار ساده‌تر از بزرگسالی است همان‌گونه که یادگیری شرم و ترس از سخنوری در همین دوران پدید می‌آید. اهمیت موضوع تا جایی است که در بسیاری از کشورهای پیشرفته فن بیان به‌عنوان یک واحد درسی در مدارس آموزش داده می‌شود و کودکان از همان ابتدا نحوه مدیریت ترس هایشان را می‌آموزند تا در آینده افرادی جسور و ریسک‌پذیر باشند.

یک جدول با دو شرح

جدول عادی

- ۱- غذای سنتی شمال کشور- بازی شیب‌دار بچه‌ها در پارک
۲- شهر مقبره پیر حیدر- بصیرت- به کار گرفتن چیزی
۳- ماده رنگی هشداری دهند- سازمان پیمان آتلانتیک شمالی- بی‌خوشاوند
۴- ارب‌نبرده- ماهی فروش- خدای من
۵- بازار زاینده چارپای دراز گوش- رقص سنتی برزیلی- شهر شاهان
۶- اجاره منزل- سازوبرگ اسب- نوعی نارنگی- راندن بی ادبانه
۷- دلسوز و مهربان- دلواپسی- خداحافظی خارجی
۸- کراهت- زشت و ناخوب- مرغ خوش رفتار
۹- نوعی طریقه‌نمایش رنگی تصویر تلویزیونی- دلبر- گناهکار
۱۰- حرص- بیماری کم خونی- فرزند زاده- مقابل
۱۱- رفت و آمد- ناله دیدنی مصر- مقابل آری
۱۲- جالبیزی تبتل- زادگاه خواجه عبدالله انصاری- آهنگ
۱۳- دیلم- خم شده- فیلم سامان مقدم
۱۴- فرمانروایی- سپهری- روستایی حومه لاجان- دروخ
۱۵- به تنهایی- نماد زیبایی و حماسی و آرامش مردم شهر پاته

عمودی:

- ۱- ابزار کمکی پوشیدن
کفش- عملی در ورزش‌های گروهی
۲- خوشبخواندی و تبار- فیلمی از حسن نجفی (روی پرده سینما) با حضور حمیرا ریاضی و علی اوسینوی، یک جزو از ده جزو چیزی
۳- بی ربا- برجی فلزی در پاریس- پراهمیت‌ترین نوشتار یهود
۴- رنگ گیاهی- فرو رفته- صد متر مربع- کهنسال
۵- پستاندار دشمن کشتزار- قلب پر شور و هیجان-۱- پایین و قعر
۶- افشردده گوجه فرنگی- قیمتی- غمخوار
۷- تلفظ «ش»- زبان ادبی تاگور نوبل برده- سازمان نفت
۸- تبتل- شرکت خردورساز فرانسه- نمایشنامه شکسپیر
۹- عددی ترتیبی- سوسپید- واژه‌ای برای بیان درد یا شکستی
۱۰- بخش زینتی از پرده- نهال نازک- علامت مفغول بی‌واسطه
۱۱- پسوند شهابت- چگونگی یک چیز- ساز سیمی
۱۲- هراس- ضمیر جمع- ملامت- حقوق دائمی قدیم
۱۳- زن گندمگون- ثابت و برقرار- ایوب
۱۴- سوار- شهری در استان خراسان رضوی- جزایر دوگانه کشورمان
۱۵- مرکز فلاند- خوپور و زیا

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

افقی:

- ۱- جامعه‌شناس آلمانی خالق مکتبی به‌نام جامعه‌شناسی صوری- غمخوار
۲- نوزاد حشره- روستایی ییلاقی و زیبا نزدیک شهرستان علی آبادکول- یکدل و یکزبان
۳- طول- ویران کننده- نشانه اختصاری سازمان

جدول ویژه

- بهره‌وری انرژی ایران
۴- حرکت- ضد حلال- صغیر
۵- گلابی- بدبختی- قربات
۶- گلی سفید و معطر- بت جاهلیت- اهل هند- پیش درآمد غم
۷- محل پختن نان- سریز حرفه‌ای- با های آید
۸- غرور و خودستایی- همنشین تار- کلمه افوس
۹- مخفف از این- آسانسور حمل بار- تفرج و تماشا
۱۰- حرفی برای دهان کجی- جنب و کنار- شهری در استان فارس- کشتی جنگی
۱۱- نوعی نان- تجریر- تکیه کلام خانم شگفت‌زده
۱۲- وسیله‌ای برای ترمز در خودرو- نوشته‌های اصلی- ۹۲ سانتیمتر
۱۳- سازمان خاورویار و کشاورزی ملل متحد- آنگوشت روسی- مرکز تبت
۱۴- زیرکی و مهارت- کشور آفریقایی- فرودگاه بین‌المللی اوکراین
۱۵- نخستین میزبان بازی‌های المپیک- از آثار دیدنی و باستانی استان کردستان

	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱															
۲															
۳															
۴															
۵															
۶															
۷															
۸															
۹															
۱۰															
۱۱															
۱۲															
۱۳															
۱۴															
۱۵															

حل جدول ویژه شماره ۶۳۸۷

	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱															
۲															
۳															
۴															
۵															
۶															
۷															
۸															
۹															
۱۰															
۱۱															
۱۲															
۱۳															
۱۴															
۱۵															

حل جدول عادی شماره ۶۳۸۷

	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱															
۲															
۳															
۴															
۵															
۶															
۷															
۸															
۹															
۱۰															
۱۱															
۱۲															
۱۳															
۱۴															
۱۵															

عمودی:

- ۱- پیل سانفرانسیسکو- پول یا هدیه مراسم عقد
۲- رفیق یک رنگ و موافق- مقابل- مقابل نادانی- حقه
۳- پر حرف- خرد کردن- سد شرق تهران
۴- منفذ- الهه خورشید- رودی در ایتالیا- پایداری در دوستی
۵- بی خرد- از انگشتان دست- بدن
۶- کدبانوی خانه- شماره بین‌المللی کتاب- شهری در استان لرستان
۷- یار مهندس- غذایی ایرانی- یار عدرا
۸- اندازه عرض در طول- صدا- کشور آفریقایی
۹- ماشین خاگرداری- نوعی ورزش گروهی- طمع و آژ
۱۰- همتا- اهل روسیه- همان یک است
۱۱- فریاد نزدیک- بسته شده- آب گوارا
۱۲- فیلمی سینمایی ساخته سازمان مقدم- رایحه- از اختلالات نادر پسرقت رشد نوزادان- بی عقیده و بی ایمان
۱۳- علم آموختن- وسیله گوش کردن موزیک- سکوی شیرجه
۱۴- گلی خوشبو- شناور دریایی- جانب
۱۵- گرمای زمستانی- زندان